

vermeld. Ik verwijs te dien aanzien naar mijn antwoord aan den eersten inzender.

Tenslotte komt de heer *Sluyter* nog eens terug op de vergelijking met de controle op de bank-depôts. Hij meent, dat uit mijn betoog zou volgen, dat ook van de fondsen geen voorraadopneming door den accountant zou behoeven te geschieden. Die meening nu moet ik als onjuist verwerpen. We spreken hier over een bepaald bedrijf, het Veem. Een vergelijking met een ander bedrijf is alleen toelaatbaar, indien men te doen heeft met gelijke omstandigheden. De inzender nu geeft reeds dadelijk zelf een aantal verschilpunten op; hij schijnt deze echter niet van voldoende belang te achten, blijkbaar, omdat ze slechts *praktische* gronden voor de voorraadopneming vormen. Die opvatting is m.i. onjuist, want 't gaat hier om niets anders dan om praktische toepassing van de algemeene controle-leer. De praktische verschilpunten zijn aanwijzingen van een principieel verschil in den aard van het bedrijf en van een principieel verschil in de betekenis van den „voorraad” in de constructie van het bedrijf. Het is dit principieele verschil, hetwelk maakt, dat de redeneering t.o.v. de verantwoordelijkheid van den accountant met betrekking tot den effecten-voorraad tot een andere slotsom voert, dan die, waartoe ze bij het veem leidde.

Th. L.

UIT EN VOOR DE PRAKTIJK

Red.: ABR. MEY en JAMES POLAK

In deze rubriek worden elke maand een of meer opgaven gepubliceerd, waarvan ieder abonné de uitwerking aan de redactie kan inzenden.

De oplossingen moeten vóór den 25sten der maand, volgend op die, waarin de opgave is gesteld, worden toegezonden aan den rubriekredacteur, wiens naam bij de desbetreffende opgave werd vermeld. Ze worden beoordeeld onder de initialen van den inzender (wiens naam en adres op het werk moeten zijn vermeld) of onder door hem te geven motto.

Op het couvert te schrijven „Oplossing”.

Het papier slechts aan een zijde te beschrijven. Losse vellen papier aan elkaar hechten.

Voor werkstukken welke men terugverlangt, gefrankeerd couvert bijvoegen.

Voor elke opgave worden punten gegeven (maximum 10). Hij of zij, die het hoogste aantal punten voor 6 uitwerkingen verkrijgt, ontvangt van den uitgever een boekwerk, betrekking hebbende op het vak. — Zij, die eenmaal een prijs ontvingen, blijven verder buiten mededinging.

OPGAVE No. 22. Afdeling 1

(Verrekening zaagloon en afval in kostprijs)

Uitwerkingen in te zenden vóór 28 Februari a.s. bij den Heer JAMES POLAK, Mauritsweg 43 B, Rotterdam

Degenen, die vraagstuk No. 1 van het examen B Ned. Inst. v. Acc. 1925 (handel in heipalen)¹⁾ hebben uitgewerkt zullen begrepen hebben dat als een der factoren van den kostprijs der palen, resp. der werken, rekening te houden was met:

- het zaagloon;
- de afvallende einden, die moeten worden meebetaald en
- (als nagatieve factor) de opbrengst dezer einden.

Gevraagd wordt nu speciaal dit onderdeel eens aan eene beschouwing te onderwerpen en nauwkeurig aan te geven welke wijze van verwerking van dezen factor in de kostprijzen U principieel de meest juiste voorkomt.

Ter nadere toelichting zij nog vermeld, dat de einden *niet* direct bij aankomst kunnen worden afgezaagd en ook niet onmiddellijk vaststaat hoeveel van iederen stam afgezaagd zal worden. Men laat dit ervan afhangen welke lengte men op een gegeven oogenblik noodig heeft en welke dan aanwezig zijn. In het algemeen bestaat een zekere normale verhouding tussehen de hoeveelheden, die van iedere lengte ontvangen worden, eene verhouding die wel ongeveer overeenkomt met die waarin de palen verbruikt worden behoudens dan dat de zeer lange altijd ingekort moeten worden en zeer korte overblijven.

Hierin kan echter wanverhouding komen eenerzijds doordat toevallig veel vraag ontstaat van bepaalde lengte (voor een bepaalde streek) anderzijds doordat sommige zendingen abnormaal gesorteerd zijn. Men verhelpt dit door van sommige stammen meer af te zagen dan — als men alleen vroeg of er in het algemeen een bruikbare heipaal ontstaat — noodig zou zijn.

Om een lange stam zoodanig door midden te zagen dat twee bruikbare palen ontstaan is technisch niet mogelijk.

BOEKBEOORDEELING

Hoofdpijnen der Staathuishoudkunde, door Mr. I. B. Cohen (Tiende druk, 213 blz.).

Dat een handleiding bij het onderwijs een 10en druk beleeft, is in een klein land als Nederland een zeldzaamheid, welke op bijzondere qualiteiten wijst. En wanneer het gaat om een handleiding voor de economie, dan geldt zulks nog in verhoogde mate. Wel mag dit vak zich vooral tijdens en na den wereldoorlog in een sterk toegenomen belangstelling verheugen, doch deze uit zich maar al te vaak in losse beweringen zonder grondslag of verband. Werkelijke beoefening van het vak gaat nog steeds bij zeer velen, die den mond vol hebben van kapitaal en arbeidsloon, van regelmaat of anarchie in productie en distributie van het maatschappelijk inkomen, niet vooraf aan met stelligheid voorgedragen meeningen, die dan ook even gemakkelijk weer worden prijsgegeven als zij lichtvaardig, naar wensch en inval van het oogenblik, werden gevormd. En nu mag, dunkt mij, vooral daarom het feit van dezen 10en druk met ingenomenheid worden begroet, omdat de groote verbreiding van dit naar objectiviteit strevend boekje een waardevolle factor is in den strijd, dien welhaast elke wetenschap, doch in zeer sterke mate de economie, heeft te voeren: den strijd tegen een met blindheid voor de werkelijke moeilijkheden en twijfelingen geslagen en onbekommerd op het drijfzand der zelfverzekerdheid voortbouwend dilettantisme.

Zelf zegt de schrijver aangaande de taak der elementaire Staathuishoudkunde als leervak: „Zij heeft den leerling te geven een duidelijk beeld van de tegenwoordige wijze van voortbrenging en verdeeling. Zij moet daarbij vooral het licht doen vallen op die deelen van het maatschappelijk lichaam, waar de afwijkingen an het welvaartsideaal zich het scherpst vertoonen. Zij moet hem het besef geven van de moeilijkheid der economische vraagstukken en van de ingewikkeldheid en den samenhang der maatschappelijke verschijnselen, opdat hij voor oppervlakkig oordeelen behoed blijve. Zij moet, waar het haar mogelijk is, zijn moreel bewustzijn en zijn gemeenschapsgevoel trachten te versterken. Zij moet daar, waar socialistische en anti-socialistische opvattingen tegenover elkaar staan, beide opvattingen zoo onpartijdig mogelijk trachten weer te geven, opdat de leerling in latere jaren zoo onbevangen mogelijk zijn keuze doe”. De schrijver voegt daaraan nog toe, dat ook de 10e druk aan deze opvattingen trouw is gebleven. Men leert er bij voorbaat den geest uit kennen, welke bij Mr. *Cohen* heeft voorgezeten. Hij is voor een goed deel ook de mijne.

¹⁾ Zie de vorige aflevering van dit Maandblad.

Alleen zou ik het voorbehoud willen maken, dat in de aangehaalde woorden zuivere wetenschap en politiek waardeeringsoordeel schier onverbrekkelijk zijn samengevoegd, waartegen ik eenig bezwaar heb. Wellicht liet het bestek der Hoofddlijnen een scherpe scheiding tusschen theoretische economie en economische politiek niet toe. Ik waag dat niet te beoordeelen. Dat hier of daar een grens loopt en loopen moet, schijnt mij zonder meer duidelijk. Zoo past de term „welvaartsideaal” niet in de wetenschap, die uitgaat van het gegeven feit van een — zoolang de mensch mensch blijft: onvermijdelijk — welvaart-tekort. Zoo dit laatste niet bestond, er ware voor de economische wetenschap geen plaats. Dit zou te overkómen zijn, doch daar gaat het niet om, en de feiten zijn nu eenmaal anders. Wat is „het” welvaartsideaal? Negatief kan men zeggen: geen armoede buiten eigen schuld, geen crises, geen werkloosheid, geen dom geluk en ongeluk, gelijk veelal in het woord conjunctuur mee besloten ligt. Maar positief? Ik vrees, dat, zoo men zich gaat bezinnen op den inhoud van zulk een vaag ideaal, er niets objectiefs voor den dag zou komen, alleen een bonte staalkaart van subjectieve wenschelijkheid. Wanneer het maatschappelijk welvaart-tekort verdween — even de mogelijkheid dier onmogelijkheid aangenomen —, zou dan het ideaal zijn bereikt? Waar bleef dan het streven, waar de arbeid? De mensch kent slechts geluk uit onvoldaanheid. Een bereikt ideaal wordt een contradictie, niet wijl het niet bezielend werkte tijdens het streven, doch wijl het, bereikt, daardoor alleen van aard is veranderd. Heeft wetenschap dan geen ideaal? Zeer zeker, doch zij draagt dit in zich als deel van haar wezen: waarheid. Wat daarbuiten ligt is zeer belangrijk, doch gaat haar niet aan. De verbrokkeldheid der politiek is niets dan de verbrokkeldheid der subjectieve groeps- en partijidealén, óók op het gebied der welvaart.

Bedrieg ik mij niet, dan kan Prof. *Cohen* dit ook wel onderschrijven, en heeft hij alleen de Hoofddlijnen niet tot de theoretische economie willen beperken. Daardoor winnen zij aan frischheid en actualiteit en kunnen zij veel beter de belangstelling van jonge menschen trekken en gaande houden. En wat vooral de charme van dit boekje uitmaakt, is zijn overgrootte duidelijkheid, welke slechts kan worden bereikt door meesterschap over de stof en een rijke reserve achter de hand.

Wanneer ik met één opmerking mag eindigen, dan is het deze: dat de geëerde schrijver in het begin van het boekje nog steeds uitgaat van een tegenstelling tusschen stoffelijke en andere welvaart. Dit is reeds de opvatting van *Smith*. Zij wordt meer en meer, onder den invloed der psychologie, verlaten. Misschien zal een volgende druk, die er stellig komt, ter wille van de objectiviteit ook een plaatsje gunnen aan de nieuwe denkbeelden, volgens welke alleen sprake mag zijn van de één-en-ondeelbaarheid der menschelijke welvaart.

De Hoofddlijnen zijn een goede gids op het moeilijk terrein der economie. Goede gidsen nu zijn te schaarsch, dan dat zij niet in eere moeten worden gehouden. Zoo moge dan, in het belang der geestelijke vorming van de rijpende jeugd, aan de Hoofddlijnen nog een lang en voorspoedig leven beschoren wezen.

H. W. C. BORDEWIJK

Wet op de Inkomstenbelasting 1924, 3e druk, bewerkt door *J. de Willigen*.

Dit werk verschijnt als eerste aflevering van deel X in de Serie „Vakstudie” onder redactie van *J. H. A. M. van Bosveld Heinsius*, oud-ontvanger der invoerrechten en accijnzen. Het zal nog worden aangevuld met de wet op de Verdedigingsbelasting II, een uittreksel uit de Gemeentewet, de wet op de Raden van beroep, de wet tot bevordering van de richtige heffing der directe belastingen, de wet op de Dividend- en Tantiëmbelasting

1917, de wet op de Vermogensbelasting en de wet op de Verdedigingsbelastingen I. De 3e druk wordt in tegenstelling met de twee voorafgaande losbladig uitgegeven. De volgende afleveringen kunnen in den band van de 1e aflevering worden opgenomen. De supplementen met nieuwe beslissingen en voorschriften vinden in het vervolg zonder bezwaar in het werk plaats: bestaande bladzijden worden vervangen, of nieuwe bladzijden toegevoegd. Het werk blijft daardoor voor practisch gebruik geschikt en wordt het aanschaffen van herdrukken overbodig.

De inleiding geeft de geschiedenis van het Nederlandsche belastingstelsel beknopt weer.

Bij de wet op de Inkomstenbelasting geschiedt de indeeling van de stof op overeenkomstige wijze als bij andere uitgaven op belastinggebied: ieder wetsartikel wordt gevolgd door genummerde beslissingen, voorschriften, enz. Deze uitgaven onderscheidt zich echter gunstig van andere, doordat de onderwerpen, die bij het artikel ter sprake komen, duidelijk worden aangegeven en vermeld wordt welk gedeelte van het artikel (lid, letter,) wordt behandeld. Bovendien wordt aan het begin van ieder hoofdstuk een beknopt overzicht van den inhoud gegeven.

De wet op de Inkomstenbelasting wordt gevolgd door: instructie Inkomstenbelasting, instructie statistiek Inkomstenbelasting en Schoolgeldheffing.

Door hare practische waarde zal de 3e druk van het 10e deel van „Vakstudie” voor velen een gids zijn in den doolhof onzer belastingwetten.

A. NIERHOFF

ONTVANGEN MEDEDEELINGEN

Benoeming bestuurders en nieuwe leden van het Ned. Inst. van Accountants

In de op 19 December 1925 gehouden jaarlijksche algemeene vergadering van het *Nederlandsch Instituut van Accountants* zijn in de plaats van de aftredende bestuursleden, de Heeren *C. van Uden* en *J. Bosman Azn.*, die niet terstond herkiesbaar waren, benoemd de Heeren *G. P. J. Hogeweg* te Amsterdam en *J. F. Starke* te Rijswijk. Het bestuur is voor 1926 als volgt samengesteld: *G. P. J. Hogeweg*, Voorzitter; *J. van Hamersveld*, Secretaris; *J. Hörchner*, Penningmeester; *J. Th. van Douwe*, *L. van Kampen*, *H. Maasdam* en *J. F. Starke*.

Tot lid van de vereeniging werden benoemd de Heeren *E. van Beek*, *M. M. Deen Jr.*, *P. J. van Donselaar*, *C. Steneker* en *A. Straatemeier*, aan wie het volledig examen-diploma kon worden uitgereikt.

ONTVANGEN BOEKWERKEN

De rekening-courant met interestberekening door *H. M. C. van Offeren*, 2e druk f 2.50, met uitwerkingen f 2.75.

Logarithmen-, rente- en discontotafels door *P. Wijdenes* en *Dr. P. G. v. d. Vliet* met afzonderlijk hulpboekje, gec. f 3.25 beide uitgaven van N.V. Erven *P. Noordhoff's* boekhandel en uitgeverszaak, Groningen.

AAN DE ABONNÉ's

De Uitgever verzoekt het abonnementsgeld voor den jaargang 1926 te willen voldoen door storting van dit bedrag op zijn Post-girorekening 15062. Een stortingsbiljet voor dit bedrag, gelieve men in dit nummer aan te treffen.

Indien op 20 Febr. het bedrag nog niet is ontvangen, zal worden gedisponeerd met verhooging van 15 cent voor dispositiekosten.

Vorenstaande mededeeling is niet bestemd voor hen die het blad door middel van den boekhandel ontvangen.

NEDERLANDS INSTITUUT
van
REGISTERACCOUNTANTS
BIBLIOTHEEK